

Nr 128.

Ankom till riksdagens kansli den 25 maj 1925 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmänt resereglemente ävensom i ämnet väckta motioner.
(1:a avd.)

Uti en till riksdagen avlåten, den 13 februari 1925, dagtecknad proposition (nr 95) har Kungl. Maj:t under återopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden samma dag begärt riksdagens yttrande över ett propositionen bilagt förslag till allmänt resereglemente.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande förslag till resereglemente är av följande lydelse:

Allmänt resereglemente.

1 §.

Där enligt allmän författning eller särskild föreskrift resekostnadsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning i enlighet med vad för nedannämnda tre reseklasser här finnes bestämt.

Färdsätt	Klass A	Klass B	Klass C
Järnväg	I klass plats	II klass plats	III klass plats
Fartyg	Enskild hytt med högst 2 liggplatser	Hyttplats	Salongsplats
Spårväg	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats
Omnibus	Avgift för 2 platser	Avgift för 2 platser	Avgift för 2 platser
Taxeautomobil	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.
Motorcykel, av förrättningsman per- sonligen drivet resdon eller fot- vandring	30 öre pr km.	30 öre pr km.	30 öre pr km.
Hästskjuts eller annat färdsätt än ovan nämnts	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.

Vid resa på järnväg utgår icke ersättning för tågbiljett till högre vagns-
klass än som verkligen använts.

Med fartyg avses i detta reglemente farkost, som är underkastad sjö-
värdighetsbesiktning av fartygsinspektionen. Vid resa å fartyg utgår icke
ersättning för dyrare plats än som verkligen använts.

Till omnibus hänföres automobil i regelbunden persontrafik (s. k. linje-
trafik).

Med taxeautomobil avses automobil i yrkesmässig trafik utom omnibus.
Avgift för taxeautomobil beräknas efter den lägsta fastställda taxa, som
för resan kunnat ifrågakomma.

Lega för häst utgår med det för orten fastställda maximibeloppet av
dylik lega för kilometer räknat. Har den resande måst vidkännas rese-
kostnad till högre belopp än maximilegan, äger han undfå gottgörelse
för vad han visar sig hava utgivit.

I kilometerpenningarna inbegripes ersättning för hämtning av skjuts,
åkdonslega samt s. k. beställningspenningar.

2 §.

När enligt allmän författning eller särskild föreskrift traktamentsersätt-
ning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande för-
rättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta
sådan ersättning med ettdera av nedannämnda traktamentsbelopp.

	T r a k t a m e n t s b e l o p p				
	15 kronor	13 kronor	11 kronor	9 kronor	7 kronor
För dag	15 kronor	13 kronor	11 kronor	9 kronor	7 kronor
„ natt	9 „	8 „	7 „	6 „	5 „
Tillhopa för dygn	24 kronor	21 kronor	18 kronor	15 kronor	12 kronor

Dygnet räknas från klockan 12 midnatt.

Med dag avses i detta reglemente tiden mellan klockan 6 förmiddagen och midnatt, med natt den övriga delen av dygnet.

3 §.

En vid detta reglemente fogad bilaga angiver, till vilken reseklass respektive befattningshavare hänföres, samt honom tillkommande traktamentsbelopp (bilaga 1).¹

Befattningshavare, som icke är upptagen i nämnda bilaga, åtnjuter resekostnads- och traktamentsersättning efter vad som gäller för närmast jämförlig befattningshavare.

Den befattning, i utövning varav förrättning äger rum, men icke annan tjänstegrad, tjänsteklass, fullmakt eller värdighet är bestämmande i fråga om den ersättning, som skall utgå.

Den, som förordnas att uppehålla högre befattning än han själv innehar, åtnjuter ersättning efter den befattning han sålunda bestrider.

Till förrättning må icke förordnas eller kommenderas någon av högre tjänstegrad eller tjänsteklass än ärendets vikt fordrar.

4 §.

Resekostnadsersättning utgår efter det eller de olika sätt att färdas, som för resan verkligen använts, dock att ersättningen icke må beräknas med högre belopp än som skulle hava utgått, därest förrättningsmannen begagnat sig av den väg och det färdssätt, som med hänsyn till resans ändamål samt för åstadkommande av minsta sammanlagda rese- och traktamentskostnad eller eljest varit lämpligast. Vid beräklandet av denna sammanlagda kostnad skall traktamente medräknas, även om sådant icke utgår till förrättningsmannen av statsmedel.

Förrättningsman vare icke skyldig att färdas med omnibus i annat fall än då han samma dag han avreser från en ort dit återkommer.

Har förrättningsman att verkställa flera förrättningar i följd, böra de därav föranledda resorna, såvitt lämpligen ske kan, så anordnas, att kostnaden för statsverket i största möjliga mån nedbringas.

5 §.

För färd, som ej överstiger 1 kilometer, utgår icke resekostnadsersättning. Vid resa med annat fortskaffningsmedel än järnväg, fartyg eller spårväg

¹ Här utesluten.

utgår resekostnadsersättning allenast för färd, som äger rum utom stads, köpings eller därmed jämförligt samhälles planlagda område. Företages med ett och samma fortskaffningsmedel färd mellan ett planlagt område och ort, belägen mer än 1 kilometer utanför samma område, utgår dock ersättning jämväl för den del av färden, som äger rum inom det planlagda området.

6 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för längre väg än som verkligen tillryggalagts, där ej enligt gällande taxa avgift skall erläggas för viss minimiväglängd. I dylikt fall må jämväl kilometerpenningar beräknas för samma väglängd.

Överskjutande del av kilometer räknas såsom hel kilometer.

7 §.

Om till kostnadens nedbringande tur- och retur- eller annan dylik biljett kunnat användas och sådant låtit sig på förhand beräkna, må resekostnadsersättning icke utgå med högre belopp än som vid användande av sådan biljett skolat tillkomma den resande.

8 §.

När vid förrättningsresa två eller flera i samma förrättning deltagande personer hava att färdas samma väg med taxeaomobil, hästskjuts eller fortskaffningsmedel, för vilket enligt 1 § ersättning beräknas såsom för hästskjuts, skall, där sådant låter sig göra och befinnes ägnat att nedbringa resekostnaden, den främste bland förrättningsmännen anskaffa för samtliga förrättningsmän erforderliga fortskaffningsmedel och mot ersättning förskjuta kostnaden därför, inberäknat utgifter för hämtning av skjuts, åkdonslega samt s. k. beställnings- och väntpenningar. Det åligger honom att meddela i sammanhang med resan erforderliga bestämmelser, såsom rörande färddeltagarnas fördelning på åkdon eller båtar m. m.

Vid resa av här ifrågavarande beskaffenhet äger envar resande uppbära ersättning motsvarande kilometerpenningarna.

9 §.

Där ej enligt gällande taxa förrättningsman är befriad från erläggande av bro-, väg- eller färjavgift, är han berättigad till gottgörelse för av honom erlagd dylik avgift.

10 §.

Nödgas förrättningsman vid förrättning företaga särskild resa för erhållande av nattkvarter, äger han därför åtnjuta ersättning enligt bestämmelserna i detta reglemente, dock icke med högre belopp än som motsvarar traktamente för en natt; men om eljest avväg tages eller uppehåll sker för enskild angelägenhet, skall resekostnads- och traktamentsersätt-

ning beräknas, såsom hade förrättningen eller resan utan dylikt avbrott fortgått.

11 §.

Har vid resa med järnväg förrättningsman nattetid begagnat plats i sovvagn, utgår gottgörelse för sovplats i den vagnsklass, som jämlikt 1 § är bestämd för den reseklass, förrättningsmannen tillhör.

12 §.

Har resande för färd från förrättningsställe använt samma fortskaffningsmedel som för ditresan och för väntningen måst utgiva gottgörelse, är han berättigad till ersättning för vad han utgivit i väntpenningar, dock icke med högre belopp än som motsvarar den ökning i honom tillkommande resekostnadsersättning, som skulle hava föranletts av nytt fortskaffningsmedels anlitande.

13 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för sådan förflyttning medelst fotvandring eller resdon, drivet av förrättningsmannen personligen, som till följd av förrättnings natur måste äga rum under själva förrättningen.

14 §.

Har förrättningsman måst vidkännas särskild kostnad för transport av redskap, instrument eller annan dylik icke personlig utrustning, som han för förrättnings verkställande behövt medföra, äger han undfå ersättning för vad han styrker sig hava i sådant avseende utgivit.

15 §.

Då förrättningsman avgiftsfritt använder kronans transportmedel; då han eljest färdas avgiftsfritt å järnväg, spårväg eller fartyg; då transportmedel enligt gällande bestämmelser kostnadsfritt tillhandahålles honom; eller då biljett för resan genom vederbörande myndighet utan kostnad för förrättningsmannen anskaffas, utgår icke resekostnadsersättning.

Med transportmedel avses i denna paragraf icke av förrättningsmannen personligen drivet resdon.

16 §.

Ersättning för resa till förrättning må beräknas från förrättningsmannens bostad, stationsort eller annan plats inom hans tjänstgöringsområde, där han i tjänsteärende befinner sig, eller ock från ort, där han för fullgörande av allmänt uppdrag vistas; och gäller motsvarande för resa från förrättningsstället.

Förrättningsman, som är bosatt utom sitt tjänstgöringsområde, vare ej berättigad till ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsområdets gräns. Är förrättningsman, som ej har visst tjänstgöringsområde,

bosatt utom den vanliga tjänstgöringsorten, äger han icke åtnjuta ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsorten.

Om förrättningsman före en förrättnings början till följd av annat allmänt uppdrag uppehåller sig å förrättningsstället, njute han ej ersättning för resa dit. Ersättning må ej heller beräknas för resa från förrättningsstället, om förrättningsmannen efter förrättningens slut på grund av allmänt uppdrag där kvarstannar.

17 §.

Traktamentsersättning må icke åtnjutas för förrättning, som det åligger förrättningsman att verkställa på grund av innehavande befattning och som utföres å hans bostads- eller tjänstgöringsort eller på avstånd ej överstigande 3 kilometer därifrån eller, beträffande stad, köping eller därmed jämförligt samhälle, från gränsen för det planlagda område, inom vilket han har sin bostad eller tjänstgöring.

18 §.

I de fall, då förrättningsman på grund av gällande bestämmelse erhåller kostnadsfri inkvartering eller på statens bekostnad innehar sovplats å järnväg eller liggplats å fartyg, utgår icke traktamente för natt.

19 §.

Inträffar under resa eller förrättning uppehåll genom naturhinder, styrkt sjukdom eller av annan giltig anledning, må traktamentsersättning utgå även för den tid, varunder uppehållet ägt rum, dock högst under 14 dygn.

Förrättningsman, som är berättigad till traktamentsersättning, äger åtnjuta sådan jämväl för helgdagar, som han i anledning av förrättning tillbringar utom hemorten.

20 §.

Då under samma resa företagas två eller flera förrättningar, för vilka kostnaden utgår av olika anslag eller medel, skall resekostnads- och traktamentsersättningen för förrättningarna fördelas i förhållande till den gottgörelse, som för varje särskild förrättning bort utgå, därest förrättningarna ägt rum var för sig.

21 §.

Till befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av den, som påkallat förrättningen, må icke av statsmedel utgå traktamente för dygn, som använts allenast till dylik förrättning. Om sådan förrättningsman under ett dygn verkställer både resa och förrättning, äger han att av statsmedel åtnjuta fyllnad i arvodet, så att ersättningen i sin helhet för dygn räknat kommer att uppgå till fullt traktamente enligt detta reglemente.

22 §.

Därest förrättningsman för reseutgifters bestridande är i behov av förskott, må, på därom gjord ansökan, lämpligt sådant kunna av vederbörande myndighet lämnas honom.

23 §.

I räkning å resekostnads- och traktamentsersättning skall uppgivas:
resans ändamål;
författning, instruktion eller särskilt förordnande, på grund varav förrättningen ägt rum;
tiden för avresa och återkomst samt de dagar, under vilka förrättning och resor företagits;
det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet samt den vagnsklass å tåg eller plats å fartyg, i vilken resan företagits; ävensom tilläventyrs uppburet förskott till reseutgifternas bestridande.
Vid sådan gemensam färd, som avses i 8 §, skall den främste bland förrättningsmännen i sin reseräkning lämna uppgift å deltagarna i färden.
När förrättning ägt rum på grund av skriftligt förordnande, bör detta i huvudskrift eller bestyrkt avskrift bifogas räkningen.
Befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av enskilda men av statsmedel undfår ersättning för resekostnaden, skall vid sina räkningar foga dagböcker, så uppställda, att ur dem erhålles upplysning om dagen och timmen för varje förrättnings början och slut.

24 §.

Räkning å resekostnads- och traktamentsersättning bör, där hinder icke möter, vara till vederbörande myndighet inkommen inom sex månader efter det resan eller förrättningen avslutats.

25 §.

Såsom tjänstefel anses, om mot bättre vetande i reseräkning lämnas oriktig uppgift i syfte att utbekomma högre ersättning än som enligt detta reglemente bör utgå.

26 §.

Om tillämpning av detta reglemente vid resor i statens ärenden utom rikets gränser förordnar Kungl. Maj:t.

Därest förrättningsman vid resa utom riket tillerkännes högre traktamente än i detta reglemente sägs, skall vid färd från land, där lägre traktamente uppbäres, till land, där högre sådant utgår, det högre traktamentet uppbäras från och med den dag, respektive natt, varunder ankomsten till hamn eller station i det senare landet ägt rum, och vid färd i omvänd riktning traktamentet efter enahanda grund nedsättas.

Detta reglemente träder i kraft den — — —.

Genom detta reglemente upphäves

dels resereglementet den 13 december 1907 (nr 131) jämte vad som i särskilda författningar eller föreskrifter finnes stadgat rörande förrättningsmans rätt till resekostnads- och traktamentsersättning enligt viss klass i resereglemente, i den mån sådant stadgande strider mot här ovan givna bestämmelser,

dels ock kungörelsen den 25 februari 1916 (nr 65) angående rätt för förrättningsman, som enligt resereglementet är berättigad till resekostnadsersättning, att vid färd å järnväg åtnjuta ersättning för erlagd avgift för inskrivning av resgods.

Motioner.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft följande inom riksdagen väckta motioner, nämligen

dels en inom första kammaren av herr *T. Julin* väckt motion, nr 222, däruti hemställts, att riksdagen vid avgivande av yttrande över Kungl. Maj:ts förslag till nytt resereglemente ville som sin mening uttala,

beträffande § 1:

att vid begagnande av samfärdsmedel, som erbjuda olika reseklasser, ersättningen för biljett bör utgå efter priset i den klass den resande enligt bestämmelserna i § 3 äger rätt att använda;

att vid resa å landsväg, där motorfordon med av offentlig myndighet fastställda taxor kunnat komma till användning, ersättning bör utgå enligt dylik taxa även för det fall, att resande använt samfärdsmedel eller rese-sätt, för vilket sådan taxa icke finnes fastställd;

beträffande § 2:

att de föreslagna traktamentsbeloppen för dag böra genomgående ökas med 1 krona under samtidigt minskande av de föreslagna traktamentena för natt med motsvarande belopp;

beträffande § 3:

att de vid förslagets ikraftträdande i tjänst varande befattningshavare, vilka genom det nya förslaget skulle komma att hänföras till lägre reseklass än den, till vilken de äro berättigade enligt nu gällande reglemente, böra genom övergångsbestämmelser bibehållas vid denna rätt;

beträffande § 11:

att ersättning för nattetid begagnad plats i sovagn bör utgå med priset för sovplats i den vagnklass, som i verkligheten använts; samt

beträffande § 18:

att förrättningsman, som nattetid med järnväg eller fartyg inträffar på eller avreser från annan ort än hemorten, bör hava rätt till såväl fri sovplats som traktamente för natt;

dels en inom andra kammaren av herr *P. S. Hedlund* i Häste väckt motion, nr 322, däruti hemställts, att riksdagen måtte i sitt svar till Kungl.

Maj:t göra det uttalande, att § 21 i förslaget till allmänt resereglemente bör givas sådan lydelse, att den icke bliver tillämplig beträffande statens lantbruksingenjörer och lantmätare, utan dessa liksom hittills tillförsäkras rätt till traktamentsersättning genom särskilt resereglemente i likhet med de för dessa befattningshavare nu gällande av den 31 december 1920;

dels en inom samma kammare av herr *P. Granath m. fl.* väckt motion, nr 323, däruti hemställts;

att de i propositionen föreslagna klasserna fyra och fem må sammanslås till en klass med fastställt traktamente av 15 kronor per dygn samt att reseklass C må komma att gälla befattningshavare i lönegraderna B 1—15, samt att motsvarande ändring må vidtagas beträffande militära och civilmilitära befattningshavare,

att § 17 i det föreslagna resereglementet må ändras därhän att i stället för bestämmelsen om att resetraktamente icke må få åtnjutas, därest icke gränsen för stads, köpings eller därmed jämförligt samhälle överskrides med 3 kilometer, må stipuleras, att dylikt traktamente icke må utgå, därest icke resan utsträcket till område, som ligger 4 kilometer ifrån stads, köpings eller därmed jämförligt områdes centrum;

dels en inom samma kammare av herr *O. N. Olsson* i Broberg väckt motion, nr 324, däruti hemställts, att i 1 § må ur tabellen utgå orden »Motorcykel, av förrättningsman personligen drivet resdon eller fotvandring»; samt att 6 § får följande lydelse: »Resekostnadsersättning utgår icke för längre väg än som verkligen tillryggalagts, dock att i de fall, då hästskjuts eller annat i 1 § ej särskilt uppräknat färd sätt använts och resans längd överstiger 2, men är kortare än 5 kilometer, såväl hästlega som kilometerpenningar må utgå för 5 kilometer. Överskjutande del av kilometer räknas såsom hel kilometer;

dels en inom samma kammare av herrar *C. Brännberg* och *J. W. Mårtensson* väckt motion, nr 369, däruti hemställts, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 95 ville besluta uppdraga åt Kungl. Maj:t att verkställa utredning angående ersättning till nämnder och kommittéer i allmänt uppdrag och till riksdagen inkomma med de förslag, vartill utredningen kan föranleda;

dels en inom samma kammare av herr *A. Forssell* väckt motion, nr 372, däruti hemställts, att riksdagen vid avgivande av yttrande över Kungl. Maj:ts förslag till nytt resereglemente, som innehålles i Kungl. Maj:ts proposition nr 95, ville som sin mening uttala

beträffande 1 §:

att vid begagnande av samfärdsmedel, som erbjuda olika reseklasser, ersättningen för biljett bör utgå efter priset i den klass den resande enligt bestämmelserna i 3 § äger rätt att använda;

att vid färd med motorcykel, av förrättningsman personligen drivet resdon och vid fotvandring ersättning bör utgå med 50 öre per kilometer i klass A,

40 öre per kilometer i klass B och 30 öre per kilometer i klass C samt vid färd med taxeaomobil, hästskjuts eller annat färdssätt, än i 1 § omnämnts, kilometerpenningarna böra utgå med respektive 25, 20 och 15 öre;

beträffande 2 §:

att traktamentsbeloppen för dygn böra ökas från respektive 24, 21, 18 och 15 kronor till respektive 30, 25, 20 och 16 kronor samt traktamentsbeloppen för natt minskas med 1 krona för samtliga traktamentsklasser;

beträffande 3 §:

att de vid förslagets ikraftträdande i tjänst varande befattningshavare, vilka genom det nya förslaget skulle komma att hänföras till lägre reseklass än den, till vilken de äro berättigade enligt nu gällande reglemente, böra genom övergångsbestämmelser bibehållas vid denna rätt;

beträffande 4 §:

att vid resor, där såväl järnväg som omnibus skäligen kan användas, förrättningsman bör äga rätt att alltid erhålla ersättning för resa med järnväg;

beträffande 11 §:

att ersättning för nattetid begagnad plats i sovvagn bör utgå med priset för sovplats i den vagnsklass, som i verkligheten använts;

beträffande 18 §:

att förrättningsman, som mellan kl. 10 e. m. och kl. 8 f. m. avreser från eller inträffar på annan ort än hemorten, skall hava rätt till såväl fri sovplats som natttraktamente,

dels ock en inom samma kammare av herr *A. Johansson* i Krogstorp väckt motion, nr 373, däruti hemställts, att riksdagen i sin blivande skrivelse till Kungl. Maj:t ville erinra dels att i 8 § torde företagas de ändringar, som beträffande sagda paragraf finnas erforderliga för tillgodoseende av i motionen angivna önskemåli avseende å densamma, och dels att i den blivande författningen torde från 25 § i de sakkunnigas förslag upptagas förbudet att, fränsett ett undantagsfall, uppbära traktamente för tid, som ej verkligen använts för resa eller förrättning, ävensom upplysning om de fall, i vilka förrättningsman skulle äga att tillgodonjuta besparing.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina framställningar, får utskottet hänvisa till motionerna.

1907 års rese-
reglemente.

Nu gällande resereglementet av den 13 december 1907 innehåller i huvudsak följande bestämmelser.

Befattningshavarna äro indelade i sex klasser med traktamente för dygn av resp. 21, 19, 16, 13, 10 och 8 kronor (1907 respektive 15, 13, 11, 8, 6 och 4 kronor). Till 1:a klassen hänföras ledamöter av statsrådet, presidenter, generaler och generallöjtnanter jämte ett fåtal andra högre ämbetsmän, till 2:a klassen landshövdingar, expeditionschefer, cheferna för de centrala äm-

betsverken i allmänhet, biskopar, generalmajorer, överstar m. fl., till 3:e klassen hovrättsråd, byråchefer, sekreterare, kamrerare, överstelöjtnanter och majorer m. fl., till 4:e klassen notarier, revisorer, postmästare, postexpeditörer, kyrkoherdar, komministrar, kaptener, löjtnanter och underlöjtnanter m. fl., till 5:e klassen landsfiskaler, landskanslisters, nämndemäns, verkmästare och underofficerars m. fl. samt till 6:e klassen manliga tjänstemän vid kommunikationsverken i lönegraderna 1—4, kronojägare, fjärdingsmän, korpraler samt manskap vid armén och marinen m. fl.

Vid resa å järnväg erhålla de tre första klasserna ersättning för plats i I klassens vagn, 4:e och 5:e klasserna för plats i II klassens vagn och 6:e klassen för plats i III klassens vagn. På ångbåt hava de tre första klasserna dubbel hyttplats, 4:e klassen en hyttplats, 5:e klassen salongsplats och 6:e klassen däckplats eller, vid resa natttid, billigaste plats under däck. Vid färd med skjuts erhålla de fyra högsta klasserna ersättning efter 2 hästar och de två lägsta klasserna efter 1 häst. (1 §.)

Då förrättningsman färdas avgiftsfritt å kronans fartyg eller å statens järnvägar eller eljest åtnjuter fri resa på ångfartyg eller järnväg, må kostnad för biljett icke beräknas. (2 §.)

Resekostnadsersättning må icke beräknas med högre belopp än som skulle hava utgått, om förrättningsmannen begagnat den väg och det fortskaffningssätt, som varit lämpligast såväl med hänsyn till resans ändamål som för åstadkommande av minsta sammanlagda rese- och traktamentskostnad. (6 §.)

Om icke något av de i 1 § omförmälda fortskaffningsmedel kunnat användas, utgår ersättningen såsom för skjuts. Har vid sådan färd den resande nödgats vidkännas högre kostnad, må han undfå ersättning för vad han styrker sig hava utgivit. (7 §.)

Om tur- och retur-, kombinerad eller annan dylik biljett kunnat för resa användas, må reseersättningen icke utgå med högre belopp än sådan biljett betingat. (8 §.)

Har vid resa med järnväg förrättningsman under minst fyra timmar begagnat sig av plats i sovvagn, utgår gottgörelse för den avgift, han för sådan plats erlagt, dock ej med högre belopp än avgiften för den vagnsklass, för vilken ersättning utgår. Där vid resa å järnväg biljett till den vagnsklass, efter vilken jämlikt 1 § ersättning åtnjutes, ej får lösas utan att avgift för sovplats tillika erlägges, må gottgörelse för biljett till sådan vagnsklass utgå allenast för det fall, att den resande begagnat sig av sovplats i samma vagnsklass. (9 §.)

Resa till nattkvarter ersättes i vissa fall, dock icke med högre belopp än som svarar mot den verkliga kostnaden. (10 §.)

För kostnad för hämtning av skjuts ävensom för väntning erhålles jämväl viss ersättning. (11 §.)

Resekostnadsersättning utgår icke för färd inom stads, köpings eller annat därmed jämförligt samhälles planlagda område. För färd med skjuts, som icke överstiger 2 kilometer, må ej heller ersättning beräknas. Resekostnadsersättning må icke utgå för annan eller längre väg än som verkligen tillryggalagts, dock att i de fall, då hästskjuts anlåtats för färd överstigande 2 men kortare än 5 kilometer, skjutserättning utgår för sistnämnda väg längd. (13 §.)

Åkdonslega och beställningspenningar ersättas med särskilda, för de olika klasserna bestämda belopp. För erlagda väg-, bro- och färjavgifter utgår ersättning. (14 §.)

Utgift för transport av erforderliga redskap, instrument och dylikt ersättes (15 §.)

Då vid förrättningsresa två eller flera i samma förrättning deltagande personer, som åtnjuta resekostnadsersättning enligt resereglementet, samtidigt färdas samma väg och resekostnadsersättning skall utgå såsom för skjuts, må för en var av färdtagarna, så vitt angår den gemensamma färdsträckan, icke beräknas högre skjutslega än för en häst. (16 §).

När resa skett med skjuts, må traktamente icke — utöver den tid som åtgått till själva förrättningen — beräknas för flera dygn än som med tillryggaläggande av 60 kilometer i dygnet skulle erfordras. (17 §).

Skulle under förrättningsresa uppehåll inträffa genom naturhinder, sjukdom eller av annan giltig anledning, må traktamente utgå även för den tid, varunder uppehållet ägt rum. (18 §.)

Traktamente får icke åtnjutas vid förrättning inom det planlagda området för stad, köping eller annat därmed jämförligt samhälle, varest förrättningsman är bosatt, eller på avstånd ej överstigande 2 kilometer från hans bostad eller, där denna är belägen inom nämnda planlagda område, från gränsen för detta område. (20 §.)

För resa i statens ärende utom rikets gränser utgår ersättning efter de grunder, som äro eller för varje fall varda bestämda. (24 §).

Genom särskild kungörelse den 25 februari 1916 har bestämts, att förrättningsman, som vid färd å järnväg låtit verkställa inskrivning av resgods, äger åtnjuta ersättning för vad av avgiften härför belöper å en vikt av 25 kilogram; dock att sådan ersättning icke må utgå, därest den resande samma dag han avrest från en plats dit återvänder.

Kungl. Maj:ts förslag. På grundval av en utav särskilda sakkunniga verkställd utredning, över vilken vederbörande myndigheter yttrat sig, har Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag utarbetats.

I fråga om behovet av en revision har departementschefen framhållit, att allmän enighet syntes råda därom, att nya bestämmelser rörande resekostnads- och traktamentsersättning för förrättningar i statens ärenden vore erforderliga.

Behovet av ändrade bestämmelser berodde framför allt på tillkomsten av nya färdmedel, i första rummet automobilen. Enligt beslut av 1924 års riksdag hade skjutsstadgan undergått åtskilliga ändringar, varigenom automobilen inordnats bland de i stadgan avsedda mera regelmässiga färdmedlen.

Även beträffande dagtraktamentena vore det nuvarande reglementet i behov av ändring. För längre färder, varmed regelmässigt måste förenas nattlogi utom hemmet, vore nämligen traktamentena, särskilt i de lägsta reseklasserna, alltför låga. Detta uppmuntrade till korta, ur besparingssynpunkt olämpliga resor.

Slutligen vore resereglementet jämväl på andra punkter — trots under senare år vidtagna ändringar — otillfredsställande, både så till vida, att ersättningen i vissa fall vore för hög, och på det sätt, att i andra fall alltför låg ersättning utginge. Indelningen i rese- och traktamentsklasser vore också i behov av jämkningar.

De betänkligheter mot att utfärda nytt resereglemente, varåt tidigare

givits uttryck, syntes numera ej böra stå hindrande i vägen för att söka ersätta det gällande reglementet med mera tidsenliga bestämmelser. Prisnivån hade under de senaste tre åren undergått en betydande stabilisering. Indexalet för allmänna levnadskostnader, som den 1 januari 1921 var 271 och ett år senare nedgått till 216, var den 1 januari 1923 190 och under de två följande åren hade det ej undergått större rubbningar än till 176 den 1 januari 1924 och 178 vid senaste årsskiftet. Under sådana förhållanden syntes man nu kunna gå till fastställandet av ett nytt allmänt rese-reglemente. Jämväl för de särskilda förvaltningsgrenar — kommunikationsverken m. fl. — för vilka särskilda bestämmelser rörande rese- och traktamentsersättning nu gällde eller ansåges erforderliga, syntes nya föreskrifter i förevarande avseende böra utarbetas.

Vid revisionen av resereglementet hade man sökt avväga kostnadsersättningen så, att statens utgifter för rese- och traktamentspenningar ungefärligen skulle kunna hållas inom den nuvarande ramen.

Beträffande de i förslaget tillämpade allmänna grundsatserna har departementschefen vidare framhållit, att ehuruval de sakkunniga icke byggt sitt förslag på självkostnadsprincipen och ehuruval denna princip rönt understöd av allenast en av de i ärendet hörda myndigheterna, hade, då principen i och för sig vore tilltalande och då dess tillämpning i resereglementet skulle i hög grad förenkla bestämmelserna i detsamma, vid ärendets behandling inom finansdepartementet tagits under övervägande, huruvida icke sagda princip i allt fall borde komma till användning i ökad utsträckning.

Även om departementschefen för sin del ej befarade, att ett tillämpande av självkostnadsprincipen annat än undantagsvis skulle medföra missbruk, ansåge han dock, att vägande skäl mot principens generella genomförande kvarstode, detta med hänsyn framför allt till svårigheten att anordna en tillfredsställande kontroll å de verkliga resekostnaderna. Särskilt gällde detta i fråga om landsvägsfärder. Beträffande resor å järnväg och fartyg hade departementschefen däremot funnit sig kunna förorda självkostnadsprincipens tillämpning, då det i allmänhet icke syntes vara något statsintresse förenat med att förrättningsmännen vid dagsresor å tåg och fartyg begagna sig av billigare plats än den, efter vilken ersättning utgår, och såmedelst bereda sig en ej obetydlig vinst. I övrigt har departementschefen ansett sig icke kunna förorda någon omläggning i nu förevarande avseende av principerna för bestämmandet av resekostnads- och traktamentsersättning för förrättning i statens ärenden.

Innan utskottet ingår i närmare granskning av de olika bestämmelserna i Kungl. Maj:ts förslag till allmänt resereglemente, anser sig utskottet böra till behandling upptaga ett spörsmål av mera allmän räckvidd.

Tidigare har resereglementet utfärdats av Kungl. Maj:t, utan att riksdagens medverkan härtill ansetts erforderlig. Under de senaste åren har emellertid Kungl. Maj:t ansett sig böra underställa riksdagens prövning

*Utskottets
yttrande.*

vissa frågor om rese- och traktamentsersättning. I förevarande proposition har Kungl. Maj:t nu begärt riksdagens yttrande över ett förslag till nära nog fullständigt nytt resereglemente. Härav framgår, att utvecklingen gått därhän, att riksdagens medverkan i allt större utsträckning tagits i anspråk vid fastställandet av resereglementets bestämmelser. Med hänsyn till den avgörande betydelse resereglementet äger för beräklandet av ett flertal anslag under de olika huvudtitlarna, synes det utskottet, som om därför numera bör från riksdagens sida intagas den ståndpunkten, att resereglementet, i likhet med flertalet andra reglementen, som avse statens befattningshavare tillkommande förmåner, bör fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen gemensamt. Detta utesluter givetvis icke, att förrättningsmännens fördelning å särskilda rese- och traktamentsklasser sker av Kungl. Maj:t. Utskottet förutsätter dock, att dessförinnan vederbörande lönenämnder beredas tillfälle att yttra sig i denna fråga.

Utskottet övergår härefter att närmare behandla det föreliggande förslaget till resereglemente. Härvid har utskottet till en början funnit, att förslaget innehåller åtskilliga nya bestämmelser med ganska stor räckvidd. Sålunda hava i förslaget upptagits icke blott ett flertal nya färdssätt, utan även en genomgående revision skett av de i det nuvarande reglementet intagna bestämmelserna angående dagtraktamente. En sådan ingående förändring i resereglementets föreskrifter måste givetvis bliva av stor betydelse för statsförvaltningen i allmänhet. Särskilt gäller detta de myndigheter, som hava att verkställa granskning av ingivna reseräkningar, och det synes utskottet, som om särskilt för dessa myndigheters del det vore fördelaktigt, att en viss tid fastställdes, under vilken ett nytt resereglementes lämplighet kunde bliva ur olika synpunkter prövad. Även i ett annat avseende torde det emellertid vara av vikt att, innan ett resereglemente slutligt fastställs, erhålla den erfarenhet, som kan anses möjlig att vinna. Utskottet syftar härvid på de ekonomiska konsekvenser i avseende å utgifterna under anslagen till rese- och traktamentspenningar, som torde bliva en följd av en förändring i resereglementets allmänna grunder. Enär någon närmare utredning härom icke föreligger i Kungl. Maj:ts proposition, har utskottet ansett sig böra söka erhålla åtminstone någon mera bestämd uppfattning om vilka kostnader, som reglementsförslaget skulle föra med sig. Utskottet har därför låtit verkställa en omräkning i enlighet med reglementsförslagets föreskrifter av till statskontoret ingivna reseräkningar från åtskilliga befattningshavare. En närmare redogörelse för resultatet härav framgår av nedanstående sammanställning.

Befattningshavare	Ersättning enligt 1907 års resereglemente med			Ersättning enligt Kungl. Maj:ts förslag till nytt resereglemente			Ökning	Minsk- ning
	trakta- ments- ersätt- ning	rese- ersätt- ning	summa	trakta- ments- ersätt- ning	rese- ersätt- ning ¹	summa		
Förste byråinspektör i kontrollstyrelsen ...	48 —	167 20	215 20	39 —	84 20	123 20	—	92 —
Förste byråinspektör i kontrollstyrelsen ...	400 —	467 —	867 —	429 —	335 40	764 40	—	102 60
Byråinspektör i kon- trollstyrelsen	144 —	269 25	413 25	149 —	173 25	322 25	—	91 —
Statskonsulent	3,264 —	1,615 90	4,879 90	4,172 —	1,450 80	5,622 80	742 90	—
E. byråingenjör i lant- bruksstyrelsen	494 —	2,832 90	3,326 90	663 —	1,962 81	2,625 81	—	701 09
Fattigvårdskonsulent...	260 —	779 80	1,039 80	325 —	680 15	1,005 15	—	34 15
Yrkesinspektörsassi- stent	195 —	266 50	461 50	249 —	271 40	520 40	58 90	—
E. lantmätare	1,712 75	86 30	1,799 05	2,287 50	82 20	2,369 70	570 65	—
Gymnastikinspektör...	576 —	793 85	1,369 85	612 —	835 75	1,447 75	77 90	—
Folkskoleinspektör ...	1,168 —	1,831 —	3,049 —	1,397 —	1,573 70	2,970 70	—	78 30
Lantbruksstipendiat...	200 —	338 95	538 95	288 —	469 70	757 70	218 75	—
							1,669 10	1,099 14
							Nettoökning 569.96	

¹ Ersättningen beräknad under förutsättning att taxeaubomobil i allmänhet kommit till användning.

Av sammanställningen synes det utskottet framgå, att reglementsförslaget icke kan anses för statsverket medföra någon kostnadsbesparing i förhållande till nu gällande bestämmelser. Huruvida någon kostnadsökning skulle bli följden av detsamma tillämpning, har utskottet icke av tillgängligt materiel kunnat bedöma. En genomgående överflyttning av kostnaderna från rese-kostnader till traktamentskostnader föranleder däremot förslaget. Det torde emellertid böra uppmärksammas, att Kungl. Maj:t ifrågasatt, att särskilda föreskrifter beträffande åtskilliga grupper av befattningshavare, vilka på grund av sin tjänstgöring ofta måste företaga resor, borde meddelas, i avsikt att för dessas del under vissa förutsättningar reducera traktamentsersättningarna. Huru en tillämpning av dessa särskilda föreskrifter kommer att ställa sig, synes icke kunna bedömas med ledning av de meddelade uppgifterna.

Jämväl inplaceringen av de särskilda befattningshavarna m. fl. i olika rese- och traktamentsklasser måste utöva ett väsentligt inflytande på de kostnader, reglementsförslaget skulle föra med sig. Några fullständiga uppgifter härom hava icke förelagts riksdagen, och riksdagen torde alltså hava svårt att bedöma det ekonomiska resultatet härav.

De ovan anförda synpunkterna beträffande resekostnaderna vid reglements-förslagets tillämpning hava starkt utskottet i den uppfattningen, att ett definitivt fastställande av reglementet icke för närvarande bör ske. Ut-

skottet vill därför föreslå, att reglementet allenast provisoriskt fastställas att lända till efterrättelse under omkring två års tid, för att därunder erfarenheter rörande dess tillämpning på olika områden må kunna samlas, varefter riksdagen synes kunna besluta om reglementets definitiva antagande.

Vid en närmare granskning av reglementsförslagets olika detaljer har utskottet kommit till den uppfattningen, att, även om det nu endast gäller ett provisoriskt reglemente, vissa förändringar i Kungl. Maj:ts förslag böra göras. Till en början synes det utskottet, som om antalet av de olika färd-sätt, som av Kungl. Maj:t i reglementets 1 § föreslagits skola införas, kunde i någon mån minskas. Härvid synes såväl »omnibus» som »motorcykel, av förrättningsmannen personligen drivet resdon eller fotvandring» böra såsom färd-sätt ur reglementet utgå. Härvid är att märka, att det knappast kan åläggas förrättningsman att begagna sig av dylika färd-sätt och att de såväl på grund härav som av praktiska skäl icke särdeles ofta torde ifrågakomma. I de fall, då något av nyssnämnda färd-sätt skulle komma till användning, synes ersättning böra få beräknas efter samma grunder, som stadgats för hästskjuts.

Vad därefter beträffar den i 2 § berörda frågan om traktamentsersättningens belopp, har utskottet icke funnit något att erinra mot att särskilda traktamentsbelopp för dag och natt bestämmas, och delar utskottet den av Kungl. Maj:t uttalade uppfattningen, att nattractamente icke må medgivas, då ersättning för sovplats utgår. Den av Kungl. Maj:t föreslagna reduceringen av de nuvarande traktamentsklassernas antal från 6 till 5 har utskottet ansett kunna medföra en kostnadsökning, som för närvarande ej kan bedömas. Utskottet har därför ansett sig böra föreslå, att antalet traktamentsklasser bibehålles vid 6 och att alltså ytterligare en traktamentsklass införas, upptagande 9 kronor i traktamentsersättning för dygn. Härav föranledes givetvis en förskjutning av förrättningsmännens inplacering i de olika klasserna. De i motionen nr 222 anförda skälen för överflyttande av en krona i varje traktamentsklass från nattractamentet till dagtractamentet har utskottet funnit vara bärande och har därför velat föreslå härav påkallad jämkning i traktamentsbeloppen.

Enligt utskottets förslag bör traktamentsersättningen i de särskilda klasserna bestämmas på följande sätt:

Traktamentsklasser.

	A	B	C	D	E	F
För dag	16	14	12	10	8	6
För natt	8	7	6	5	4	3
Tillhopa för dygn	24	21	18	15	12	9.

I anledning av vad utskottet sålunda beträffande 1 och 2 §§ föreslagit, erfordras vissa jämkningar beträffande därefter följande paragrafer. Detta har även av utskottet iakttagits vid uppgörande av det vid detta utlåtande

fogade förslag till allmänt resereglemente (bilaga). Beträffande vissa andra detaljer i reglementsförslaget har emellertid utskottet, huvudsakligen med anledning av därom motionsvis framställda yrkanden, ansett sig böra föreslå vissa förändringar.

Sålunda har utskottet ansett lämpligt, att ersättning för sovplatsbiljett å järnväg utgår efter samma grunder, som av Kungl. Maj:t föreslagits i fråga om ersättning för tågbiljett, och att alltså ersättning för sovplatsbiljett bör utgå efter den vagnsklass, som verkligen kommit till användning. Härav påkallas jämkningar i såväl 1 som 11 §§.

Beträffande den i 8 § intagna bestämmelsen i fråga om förrättningsresa, där två eller flera i samma förrättning deltagande personer hava färdats samma väg med taxeaomobil, hästskjuts eller annat fortskaffningsmedel har utskottet allenast velat framhålla, att dessa bestämmelser icke rimligtvis böra så tolkas, att vederbörande förrättningsmäns bekvämlighet onödigtvis åsidosättes. Sålunda synes man exempelvis icke böra fordra, att, då en mindre aomobil kommer till användning, flera personer än två behöva beredas plats i densamma.

Vad 19 § beträffar, har utskottet allenast velat föreslå den formella jämkningen, att ordet »hemorten» ändras till »bostads- eller tjänstgöringsorten».

Vad beträffar föreskriften i 24 § att räkning å resekostnads- och trakamentersättning bör, där hinder icke möter, vara till vederbörande myndighet inkommen inom sex månader efter det resan eller förrättningen avslutats, synes den jämkningen böra göras, att tidsbegränsningen bestämes till tre månader. Därjämte synes böra i paragrafen inflyta en föreskrift därom, att, då förskott av statsmedel uppburits för viss resa, ersättningsräkningen skall avgivas inom den kortare tid, som vederbörande myndighet må faställa. Härigenom synes nämligen utskottet en redan för närvarande ofta tillämpad praxis, att viss kortare tid fastställes för redovisning, böra utsträckas att gälla åtminstone alla de fall, då en befattningshavare för resas företagande uppburit förskott.

Slutligen har utskottet ansett sig böra ifrågasätta, huruvida det icke måste anses nödvändigt att tidpunkten för reglementets ikraftträdande något framflyttas. Otvivelaktigt måste det för vederbörande förrättningsmän och myndigheter medföra högst betydande olägenheter om reglementet redan den 1 juli 1925 skulle träda i kraft. Framförallt måste utfärdandet av den mängd av särskilda följdförfattningar, som tillhöra reglementet, kräva åtskillig tid och därjämte böra vederbörande beredas möjlighet att taga del av de nya föreskrifterna, innan desamma skola träda i tillämpning. Utskottet anser därför lämpligt, att reglementet träder i kraft från och med den 1 augusti 1925 för att gälla till och med den 30 juni 1927.

Utskottet vill härefter beröra ett par av de motionsvis framförda yrkandena, vilka icke avse jämkning i reglementets särskilda paragrafer. Vad då beträffar den i motionen nr 369 i andra kammaren väckta frågan om

utredning av spörsmålet om ersättning till nämnder och kommittéer i allmänt uppdrag, anser utskottet visserligen denna fråga icke böra av riksdagen till prövning upptagas, men synes det utskottet önskvärt, att en undersökning, huruvida mera generella bestämmelser härom erfordras, verkställas av Kungl. Maj:t. Vad därefter angår de väckta förslagen om att de vid reglementets ikraftträdande i tjänst varande befattningshavare, vilka genom det nya reglementet skulle komma att hänföras till lägre reseklass än den, till vilken de äro berättigade enligt nu gällande reglemente, böra genom övergångsbestämmelser bibehållas vid denna rätt, synes utskottet skäl icke föreligga att biträda dessa yrkanden.

I anledning av de motionsvis framställda yrkanden, vilka icke berörts av vad utskottet här ovan uttalat, har utskottet icke ansett sig för närvarande böra föreslå några förändringar i reglementsförslaget. Det synes nämligen utskottet, som om, först sedan närmare erfarenhet rörande tillämpningen av det nya reglementet vunnits, en granskning av detsamma även med hänsyn till de i motionerna berörda synpunkterna bör vidtagas.

Till slut har utskottet i detta sammanhang velat beröra det av riksdagens revisorer vid upprepade tillfällen behandlade spörsmålet om en ändamålsenlig planläggning av vederbörande förrättningsmäns tjänsteresor samt rörande myndigheternas skyldighet att vaka häröver. Då betydande besparingar å reseanslagen lära kunna uppstå, därest noga övervakas, att förrättningsmännens resor ordnas på det såväl med hänsyn till förrättningarnas utförande som med avseende på kostnadernas nedbringande lämpligaste sättet, har utskottet ansett sig böra särskilt uttala sin förväntan, att Kungl. Maj:t vidtager de åtgärder för ändamålet, som kunna finnas påkallade.

I anslutning till vad utskottet sålunda anført, har utskottet låtit utarbeta bifogade förslag till allmänt resereglemente, i vilket förslag utskottet jämväl vidtagit vissa smärre, här ovan ej berörda formella jämkningar.

Utskottet hemställer,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt herr Julins, herr Olssons i Broberg och herr Forssells ovanberörda motioner (I: 222, II: 324 och 372) ävensom med avslag å herr Hedlunds i Häste, herr Granaths m. fl., herrar Brännbergs och Mårtensons samt herr Johanssons i Krogstorp förenämnda motioner (II: 322, 323, 369 och 373) må för sin del antaga vid detta utlåtande fogade förslag till allmänt resereglemente.

Stockholm den 25 maj 1925.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. G. Lindblad*, *A. F. Vennersten*, *Oscar Olsson*, *J. L. Widell*, *J. Nilsson* i Malmö, *O. Bergqvist*, *E. A. Hallin*, *C. I. Asplund*, *K. E. Andersson* i Eliantorp, *G. Kobb* och *C. A. Carlsson* i Gävle; samt

från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund*, *C. R. Jansson* i Falun, *P. Nilsson* i Bonarp, *S. Bengtsson* i Norup, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *E. Kristensson* i Göteborg, *P. M. Olsson* i Blädinge, *B. F. son Holmgren* och *E. Andersson* i Präathol.

Bilaga.

Förslag
till
Allmänt resereglemente.

1 §.

Där enligt allmän författning eller särskild föreskrift resekostnadsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning i enlighet med vad för nedannämnda tre reseklasser här finnes bestämt.

Färdsätt	Klass I	Klass II	Klass III
Järnväg	I klass plats	II klass plats	III klass plats
Fartyg	Enskild hytt med högst 2 liggplatser	Hyttplats	Salongsplats
Spårväg	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats	Avgift för 1 plats
Taxeautomobil	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.	Avgift för 1 person samt 15 öre pr km.
Hästskjuts eller annat färdsätt än ovan nämnts	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.	Lega för 1 häst samt 15 öre pr km.

Vid resa på järnväg utgår icke ersättning för *avgift* till högre vagns-klass än som verkligen använts.

Med fartyg avses i detta reglemente farkost, som är underkastad sjö-värdighetsbesiktning av fartygsinspektionen. Vid resa å fartyg utgår icke ersättning för dyrare plats än som verkligen använts.

Med taxeautomobil avses automobil i yrkesmässig trafik utom *s. k. linje-traffic*. Avgift för taxeautomobil beräknas efter den lägsta fastställda taxa, som för resan kunnat ifrågakomma.

Lega för häst utgår med det för orten fastställda maximibeloppet av dylik lega för kilometer räknat. Har den resande måst vidkännas resekostnad

till högre belopp än maximilegan, äger han undfå gottgörelse för vad han visar sig hava utgivit.

I kilometerpenningarna inbegripes ersättning för hämtning av skjuts, åkdonseleg samt s. k. beställningspenningar.

2 §.

När enligt allmän författning eller särskild föreskrift traktamentsersättning skall utgå för förrättning i statens ärenden, äger vederbörande förrättningsman, i den mån ej annorlunda är eller varder stadgat, åtnjuta sådan ersättning enligt någon av nedannämnda traktamentsklasser.

	T r a k t a m e n t s k l a s s e r					
	A	B	C	D	E	F
För dag	16 kronor	14 kronor	12 kronor	10 kronor	8 kronor	6 kronor
„ natt.....	8 „	7 „	6 „	5 „	4 „	3 „
Tillhopa för dygn	24 kronor	21 kronor	18 kronor	15 kronor	12 kronor	9 kronor

Dygnet räknas från klockan 12 midnatt.

Med dag avses i detta reglemente tiden mellan klockan 6 förmiddagen och midnatt, med natt den övriga delen av dygnet.

3 §.

Kungl. Maj:t bestämmer till vilken rese- och traktamentsklass, förrättningsman är att hänföra.

Den befattning, i utövning varav förrättning äger rum, men icke annan tjänstegrad, tjänsteklass, fullmakt eller värdighet är bestämmande i fråga om den ersättning, som skall utgå.

Den, som förordnas att uppehålla högre befattning än han själv innehar, åtnjuter ersättning efter den befattning han sålunda bestrider.

Till förrättning må icke förordnas eller kommenderas någon av högre tjänstegrad eller tjänsteklass än ärendets vikt fordrar.

4 §.

Resekostnadsersättning utgår efter det eller de olika sätt att färdas, som för resan verkligen använts, dock att ersättningen icke må beräknas med högre belopp än som skulle hava utgått, därest förrättningsmannen begagnat sig av den väg och det färd sätt, som med hänsyn till resans ändamål samt för åstadkommande av minsta sammanlagda rese- och traktamentskostnad eller eljest varit lämpligast. Vid beräklandet av denna sammanlagda kostnad skall traktamente medräknas, även om sådant icke utgår till förrättningsmannen av statsmedel.

Har förrättningsman att verkställa flera förrättningar i följd, böra de

däraf föranledda resorna, såvitt lämpligen ske kan, så anordnas, att kostnaden för statsverket i största möjliga mån nedbringas.

5 §.

För färd, som ej överstiger 1 kilometer, utgår icke resekostnadsersättning.

Vid resa med annat fortskaffningsmedel än järnväg, fartyg eller spårväg utgår resekostnadsersättning allenast för färd, som äger rum utom stads, köpings eller därmed jämförligt samhälles planlagda område. Företages med ett och samma fortskaffningsmedel färd mellan ett planlagt område och ort, belägen mer än 1 kilometer utanför samma område, utgår dock ersättning jämväl för den del av färden, som äger rum inom det planlagda området.

6 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för längre väg än som verkligen tillryggalagts, där ej enligt gällande taxa avgift erlagts för viss minimiväglängd. I dylikt fall må jämväl kilometerpenningar beräknas för samma väglängd.

Överskjutande del av kilometer räknas såsom hel kilometer.

7 §.

Om till kostnadens nedbringande tur- och retur- eller annan dylik biljett kunnat användas och sådant låtit sig på förhand beräkna, må resekostnadsersättning icke utgå med högre belopp än som vid användande av sådan biljett skolat tillkomma den resande.

8 §.

När vid förrättningsresa två eller flera i samma förrättning deltagande personer hava att färdas samma väg med taxeautomobil, hästskjuts eller fortskaffningsmedel, för vilket enligt 1 § ersättning beräknas såsom för hästskjuts, skall, där sådant låter sig göra och befinnes ägnat att nedbringa resekostnaden, den främste bland förrättningsmännen anskaffa för samtliga förrättningsmän erforderliga fortskaffningsmedel och mot ersättning förskjuta kostnaden därför, inberäknat utgifter för hämtning av skjuts, åkdonslega samt s. k. beställnings- och väntpenningar. Det åligger honom att meddela i sammanhang med resan erforderliga bestämmelser, såsom rörande färdtagarnas fördelning på åkdon eller båtar m. m.

Vid resa av här ifrågakarande beskaftenhet äger envar resande uppbära ersättning motsvarande kilometerpenningarna.

9 §.

Där ej enligt gällande taxa förrättningsman är befriad från erläggande av bro-, väg- eller färjavgift, är han berättigad till gottgörelse för av honom erlagd dylik avgift.

10 §.

Nödgas förrättningsman vid förrättning företaga särskild resa för erhallande av nattkvarter, äger han därför åtnjuta ersättning enligt bestämmelserna i detta reglemente, dock icke med högre belopp än som motsvarar traktamente för en natt; men om eljest avväg tages eller uppehåll sker för enskild angelägenhet, skall resekostnads- och traktamentsersättning beräknas, såsom hade förrättningen eller resan utan dylikt avbrott fortgått.

11 §.

För plats i sovvagn utgår gottgörelse endast om förrättningsman nattetid begagnat sig av sådan plats.

12 §.

Har resande för färd från förrättningsställe använt samma fortskaffningsmedel som för ditresan och för väntningen måst utgiva gottgörelse, är han berättigad till ersättning för vad han utgivit i väntpenningar, dock icke med högre belopp än som motsvarar den ökning i honom tillkommande resekostnadsersättning, som skulle hava föranletts av nytt fortskaffningsmedels anlitande.

13 §.

Resekostnadsersättning utgår icke för sådan förflyttning medelst fotvandring eller resdon, drivet av förrättningsmannen personligen, som till följd av förrättnings natur måste äga rum under själva förrättningen.

14 §.

Har förrättningsman måst vidkännas särskild kostnad för transport av redskap, instrument eller annan dylik icke personlig utrustning, som han för förrättnings verkställande behövt medföra, äger han undfå ersättning.

15 §.

Då förrättningsman avgiftsfritt använder kronans transportmedel; då han eljest färdas avgiftsfritt å järnväg, spårväg eller fartyg, då transportmedel enligt gällande bestämmelser kostnadsfritt tillhandahålles honom; eller då biljett för resan genom vederbörande myndighet utan kostnad för förrättningsmannen anskaffas, utgår icke resekostnadsersättning.

16 §.

Ersättning för resa till förrättning må beräknas från förrättningsmannens bostad, stationsort eller annan plats inom hans tjänstgöringsområde, där han i tjänsteärende befinner sig, eller ock från ort, där han för fullgörande

av allmänt uppdrag vistas; och gäller motsvarande för resa från förrättningsstället.

Förrättningsman, som är bosatt utom sitt tjänstgöringsområde, vare ej berättigad till ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsområdets gräns. Är förrättningsman, som ej har visst tjänstgöringsområde, bosatt utom den vanliga tjänstgöringsorten, äger han icke åtnjuta ersättning för färd mellan bostaden och tjänstgöringsorten.

Om förrättningsman före en förrättnings början till följd av annat allmänt uppdrag uppehåller sig å förrättningsstället, njute han ej ersättning för resa dit. Ersättning må ej heller beräknas för resa från förrättningsstället, om förrättningsmannen efter förrättningens slut på grund av allmänt uppdrag där kvarstannar.

17 §.

Traktamentsersättning må icke åtnjutas för förrättning, som det åligger förrättningsman att verkställa på grund av innehavande befattning och som utföres å hans bostads- eller tjänstgöringsort eller på avstånd ej överstigande 3 kilometer därifrån eller, beträffande stad, köping eller därmed jämförligt samhälle, från gränsen för det planlagda område, inom vilket han har sin bostad eller tjänstgöring.

18 §.

I de fall, då förrättningsman på grund av gällande bestämmelse erhåller kostnadsfri inkvartering eller på statens bekostnad innehar sovplats å järnväg eller liggplats å fartyg, utgår icke traktamente för natt.

19 §.

Inträffar under resa eller förrättning uppehåll genom naturhinder, styrkt sjukdom eller av annan giltig anledning, må traktamentsersättning utgå även för den tid, varunder uppehållet ägt rum, dock högst under 14 dygn.

Förrättningsman, som är berättigad till traktamentsersättning, äger åtnjuta sådan jämväl för helgdagar, som han i anledning av förrättning tillbringar utom *bostads- eller tjänstgöringsorten*.

20 §.

Då under samma resa företagas två eller flera förrättningar, för vilka kostnaden utgår av olika anslag eller medel, skall resekostnads- och traktamentsersättningen för förrättningarna fördelas i förhållande till den gottgörelse, som för varje särskild förrättning bort utgå, därest förrättningarna ägt rum var för sig.

21 §.

Till befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av den, som påkallat förrättningen, må icke av statsmedel utgå traktamente

för dygn, som använts allenast till dylik förrättning. Om sådan förrättningsman under ett dygn verkställer både resa och förrättning, äger han att av statsmedel åtnjuta fyllnad i arvudet, så att ersättningen i sin helhet för dygn räknat kommer att uppgå till fullt traktamente enligt detta reglemente.

22 §.

Därest förrättningsman för reseutgifters bestridande är i behov av förskott, må, på därom gjord ansökan, lämpligt sådant kunna av vederbörande myndighet lämnas honom.

23 §.

I räkning å resekostnads- och traktamentsersättning skall uppgivas:
resans ändamål;
författning, instruktion eller särskilt förordnande, på grund varav förrättningen ägt rum;
tiden för avresa och återkomst samt de dagar, under vilka förrättning och resor företagits;
det för varje del av resan använda fortskaffningsmedlet samt den vagnsklass å tåg eller plats å fartyg, i vilken resan företagits; ävensom
tilläventyrs uppburet förskott till reseutgifternas bestridande.
Vid sådan gemensam färd, som avses i 8 §, skall den främste bland förrättningsmännen i sin reseräkning lämna uppgift å deltagarna i färden.
När förrättning ägt rum på grund av skriftligt förordnande, bör detta i huvudskrift eller bestyrkt avskrift bifogas räkningen.
Befattningshavare, vilken för förrättning äger uppbära arvode av enskilda men av statsmedel undfår ersättning för resekostnaden, skall vid sina räkningar foga dagböcker, så uppställda, att ur dem erhålles upplysning om dagen och timmen för varje förrättnings början och slut.

24 §.

Räkning å resekostnads- och traktamentsersättning bör, där hinder icke möter, vara till vederbörande myndighet inkommen inom *tre månader* efter det resan eller förrättningen avslutats, *dock att, därest förskott enligt 22 § uppburits, räkning skall avgivas inom den kortare tid, som av vederbörande myndighet må fastställas.*

25 §.

Såsom tjänstefel anses, om mot bättre vetande i reseräkning lämnas oriktig uppgift i syfte att utbekomma högre ersättning än som enligt detta reglemente bör utgå.

26 §.

Om tillämpning av detta reglemente vid resor i statens ärenden utom rikets gränser förordnar Kungl. Maj:t.

Därest förrättningsman vid resa utom riket tillerkännes högre traktamente än i detta reglemente sägs, skall vid färd från land, där lägre traktamente uppbäres, till land, där högre sådant utgår, det högre traktamentet uppbäras från och med den dag, respektive natt, varunder ankomsten till hamn eller station i det senare landet ägt rum, och vid färd i omvänd riktning traktamentet efter enahanda grund nedsättas.

Detta reglemente träder i kraft *den 1 augusti 1925 och gäller till och med den 30 juni 1927.*

Genom detta reglemente upphäves

dels resereglementet den 13 december 1907 (nr 131) jämte vad som i särskilda författningar eller föreskrifter finnes stadgat rörande förrättningsmans rätt till resekostnads- och traktamentsersättning enligt viss klass i resereglemente, i den mån sådant stadgande strider mot här ovan givna bestämmelser,

dels ock kungörelsen den 25 februari 1916 (nr 65) angående rätt för förrättningsman, som enligt resereglementet är berättigad till resekostnadsersättning, att vid färd å järnväg åtnjuta ersättning för erlagd avgift för inskrivning av resgods.